

**DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH
SZKÓŁ PROWADZĄCYCH KSZTAŁCENIE
ZAWODOWE**

**ZESPÓŁ SZKÓŁ BUDOWLANYCH
w Bielsku-Białej**

W Zespole Szkół Budowlanych w Bielsku-Białej uczy się w roku szkolnym 2019/2020 - 482 uczniów:

- technik budownictwa: 85 dziewcząt, 174 chłopców;
- technik geodeta: 38 dziewcząt, 26 chłopców;
- technik renowacji elementów architektury: 29 dziewcząt, 54 chłopców.

Szkoła Branżowa: 77 chłopców, 1 dziewczyna.

1. Opis obszaru problemowego

- podnoszenie umiejętności oraz zdobywanie nowych kompetencji i kwalifikacji zawodowych przez uczniów ZSB,
- kształcenie zawodowe kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy i umiejętności matematyczno-przyrodniczych,
- rozwijanie umiejętności posługiwania się językami obcymi,
- tworzenie warunków odzwierciedlających naturalne środowisko pracy właściwe dla nauczanych zawodów,
- rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym,
- doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz pozostałej kadry.

Uczniom zależy na zdobyciu umiejętności i kwalifikacji, które zwiększą ich atrakcyjność na rynku pracy.

Ważnym atutem jest możliwość zdobycia dodatkowych uprawnień bezpłatnie, gdyż często uczniowie pochodzą z rodzin niezamożnych. Wielu z nich podejmuje prace wakacyjne, w których potrzebne są dodatkowe kwalifikacje np. prawo jazdy. Uczniowie mają świadomość, iż większe szanse na znalezienie pracy będą miały osoby posiadające wysokie specjalistyczne kwalifikacje zawodowe.

Współpraca z lokalnymi firmami w zakresie organizowania staży i praktyk dla uczniów przyczyni się do lepszego przygotowania absolwentów do podjęcia pracy w branży, która ich interesuje.

Celem kształcenia nauczycieli jest dostosowanie posiadanej wiedzy praktycznej do realiów rynku pracy, zapoznanie się z nowymi technologiami, rozwiązaniami technicznymi w zawodach budowlanych i geodezyjnych oraz wykorzystanie nabytych umiejętności na zajęciach z uczniami w celu lepszego przybliżenia naturalnego środowiska pracy.

2. Sposób przeprowadzania diagnozy

- Diagnoza została opracowana na przełomie września i października 2019r. przy użyciu metod i technik jakościowych - kwestionariusz wywiadu oraz konsultacje przeprowadzone z dyrekcją Zespołu Szkół Budowlanych, kadrą dydaktyczną, uczniami w/w zespołu szkół oraz lokalnymi pracodawcami,
- W trakcie diagnozy przeprowadzono wywiad z Dyrektorem szkoły na temat problemów związanych z nauczaniem zawodu, a także działań prowadzących do podniesienia jakości kształcenia zawodowego. Dyrektor placówki wskazał kierunki rozwoju w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, podniesienia umiejętności uczniów oraz poszerzenia zasobów i wyposażenia szkoły tak, aby uczniowie korzystali z wyposażenia i oprogramowania, którym dysponują potencjalni pracodawcy.

Wywiady przeprowadzone z uczniami pokazały, że uczniowie są zainteresowani dodatkowymi kursami, które nie tylko podniosą ich umiejętności i kwalifikacje zawodowe, ale także stworzą możliwość wyrównania szans edukacyjnych dla uczniów mających problemy w nauce oraz pomogą rozwinąć kompetencje językowe i matematyczne. Uczniowie wykazują chęć zdobywania dodatkowych kwalifikacji i umiejętności, i są przekonani, że udział w stażach/praktykach poprawi ich sytuację zawodową.

Nauczyciele przedmiotów zawodowych w przeprowadzonym wywiadzie wskazali na potrzebę ciągłego doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych z wykorzystaniem innowacyjnych form nauczania oraz dostosowania posiadanej wiedzy praktycznej do realiów rynku pracy, zmieniających się technologii i stosowaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych.

W przeprowadzonej diagnozie dokonano również spisu inwentarza oraz oceny stanu technicznego posiadanego wyposażenia - Szkoła dysponuje trzema pracownikami komputerowymi: 15, 15 i 16 stanowisk. Wszyscy uczniowie szkoły odbywają tam lekcje informatyki i tych przedmiotów zawodowych, podczas których użycie komputerów jest niezbędne. Odbywają się tam również egzaminy zawodowe potwierdzające kwalifikacje w danym zawodzie. Obciążenie pracowni jest duże ze względu na ilość przedmiotów opartych na wykorzystywaniu komputerów i odpowiednich aplikacji. W procesie dydaktycznym, ważne jest także wyposażenie w nowoczesny sprzęt z aktualnym oprogramowaniem, dzięki któremu, wszyscy uczniowie będą mogli korzystać ze sprzętu komputerowego z oprogramowaniem dopasowanym do profilu klasy, co wpłynie na lepsze efekty kształcenia i umiejętności zawodowe. Szkoła posiada także pomoce dydaktyczne wykorzystywane na zajęciach geodezyjnych, takie jak: GPS, zestaw niwelacyjny, podziółka geodezyjna, dalmierz laserowy – jednak zachodzi konieczność doposażenia pracowni nauki zawodu w nowoczesne technologiczne pomoce dydaktyczne tj. tachimetr, gdyż nauka zawodu na przestarzałym i niesprawnym urządzeniu różni się z oczekiwaniami pracodawców i uczniów jako potencjalnych pracowników.

- Konsultacje z lokalnymi pracodawcami w branży budowlanej pokazały, że absolwenci szkół zawodowych często mają niewystarczające kompetencje zawodowe spowodowane zbyt małą ilością kursów zawodowych nadających konkretne uprawnienia, brakiem rozbudowanych programów nauczania, niewystarczającej ilości i jakości specjalistycznych zajęć
- Lokalne firmy są zainteresowane współpracą ze szkołami w zakresie przyjęcia uczniów na staże/praktyki, gdyż zależy im na przygotowaniu wykwalifikowanej kadry zawodowej

3. Wyniki diagnozy (potrzeby, oczekiwania, bariery udziału gr. docelowej w projekcie)

- Wsparciem projektowym planuje się objęcie grupy 80 uczniów, 3 nauczycieli przedmiotów zawodowych (praktyki – 3 uczniów, staże – 21 uczniów)

Wyniki przeprowadzonej diagnozy:

- niedostateczne wyposażenie pracowni nauki zawodu szczególnie w nowoczesne technologicznie pomoce dydaktyczne dostosowane do zmieniających się technologii,
- niewystarczające kompetencje zawodowe absolwentów, brak podnoszenia kwalifikacji, niewystarczająca ilość i jakość specjalistycznych zajęć dydaktycznych, zbyt mała współpraca szkół i przedsiębiorstw, bariery finansowe szkół,
- niewystarczające kwalifikacje nauczycieli spowodowane dynamicznymi zmianami gospodarczymi i technicznymi
- brak możliwości finansowych i niskie możliwości organizacyjne szkół do zapewnienia oferty edukacyjnej zgodnej z oczekiwaniami uczniów oraz pracodawców –zorganizowanie dodatkowych kursów i szkoleń umożliwiających zdobycie dodatkowych kwalifikacji,
- oczekiwania dotyczące udziału w projekcie to: bezpłatny udział w kursach i zajęciach specjalistycznych, udział w zajęciach z języka angielskiego i matematyki, udział w doradztwie zawodowym, intensyfikacja współpracy szkół z pracodawcami, rozwój umiejętności i podniesienie kwalifikacji nauczycieli, lepszy standard bazy kształcenia zawodowego, doposażenie w nowoczesny sprzęt,
- udział w projekcie przyczyni się do podniesienia kwalifikacji zawodowych absolwentów i zwiększenia ich atrakcyjności na rynku pracy, umożliwi poznanie nowoczesnych technologii/oprogramowania używanego przez potencjalnych pracodawców, lepszego dostosowania do warunków pracy.

4. Analiza i wnioski z diagnozy

- Konieczne jest zapewnienie doradztwa zawodowego, umożliwienie uczniom podnoszenia kwalifikacji i kompetencji poprzez dostęp do bezpłatnych kursów, co wpłynie na ich konkurencje na rynku pracy.

Kursy: prawa jazdy kat. B, operatora wózków widłowych, spawania, operatora koparko-ładowarki, AutoCAD umożliwiają pozyskanie umiejętności poszukiwanych i potrzebnych na rynku pracy oraz zwiększają atrakcyjność kandydatów na rynku pracy.

Kurs rysunku odręcznego, którego celem jest rozwijanie wyobraźni przestrzennej, poznawanie różnych technik rysunkowych, kompozycji, konstrukcji, proporcji, perspektywy - kształtuje umiejętności potrzebne w zawodzie architekta, technika renowacji elementów architektury.

Kurs pilotażu dronów umożliwia poznanie nowoczesnych technologii, które mają zastosowanie w branży budowlanej czy geodezyjnej.

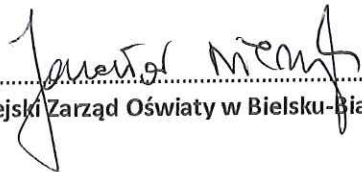
Kurs wyrównawczy z języka angielskiego umożliwi uczniom zdobycie większej pewności siebie w posługiwaniu się językiem obcym i zwiększy ich szanse na pozytywne zdanie egzaminu maturalnego.

Kurs z matematyki dla maturzystów pozwoli na lepsze przygotowanie się do egzaminu maturalnego i wpłynie na wyższą samoocenę ucznia.

- Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni w komputery nowej generacji, z której będą mogli korzystać uczniowie na kierunku budownictwo, renowacja elementów architektury - dzięki nowej pracowni wszyscy uczniowie będą mogli korzystać ze sprzętu komputerowego z oprogramowaniem dopasowanym do profilu klasy, co wpłynie na lepsze efekty kształcenia i umiejętności zawodowe.
- Konieczność doposażenia pracowni nauki zawodu w nowoczesne technologicznie pomoce dydaktyczne (np. sprzęt geodezyjny), gdyż nauka zawodu na przestarzałym sprzęcie rozmija się z oczekiwaniami pracodawców
- Opis sytuacji na lokalnym rynku pracy: według badań koordynowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach, w ramach ogólnopolskiego badania „Barometr zawodów” realizowanego na zlecenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej i zaprezentowanych w raporcie „Barometr zawodów 2016” prognozowane zawody deficytowe w województwie śląskim to cała grupa zawodów z sektora budowlanego. Potrzebni są zarówno inżynierowie budownictwa i kierownicy budowy z aktualnymi, specjalistycznymi uprawnieniami, mogący samodzielnie kierować budowami, jak i szeroko pojęci robotnicy ogólnobudowlani. Ekspertki zwracają uwagę, iż pracodawcy zgłaszający oferty pracy często oczekują od pracowników uniwersalnego przygotowania, zarówno w zakresie umiejętności, jak i doświadczenia zawodowego w wykonywaniu różnorodnych prac budowlanych. Poszukiwani będą: murarze, tynkarze, betoniarze, zbrojarze, dekarze i blacharze budowlani oraz cieśle i stolarze budowlani.
- Lokalni pracodawcy wskazują na niewystarczające kompetencje zawodowe absolwentów szkół zawodowych spowodowane zbyt małą ilością kursów zawodowych nadających konkretne uprawnienia, brakiem rozbudowanych programów nauczania, niewystarczającej ilości i jakości specjalistycznych zajęć. Staże i praktyki umożliwią zdobycie doświadczenia zawodowego, zwiększą szanse absolwentów

szkół zawodowych na rynku pracy, umożliwią poznanie realiów pracy, zwiększą poczucie własnej wartości i wiarę we własne umiejętności u absolwentów jako pracowników.

- Współpraca szkoły z lokalnymi przedsiębiorstwami dotycząca praktyk i staży oraz zwiększenie ich ilości, przełoży się na lepsze przygotowanie praktyczne do pracy w zawodzie.
- Szkoła nie ma możliwości finansowania i ma ograniczone możliwości organizacyjne do zapewnienia oferty edukacyjnej zgodnej z oczekiwaniami pracodawców. Rozszerzenie współpracy z pracodawcami (w zakresie programów nauczania, organizacji praktyk i staży zawodowych, stworzenie warunków podobnych do naturalnych warunków pracy) przyczyni się do dostosowania oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy.
- W związku z dynamicznymi zmianami technologicznymi i gospodarczymi konieczne jest podniesienie kwalifikacji również przez nauczycieli- przyczyni się do dostosowania oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy poprzez wyszkolenie kadry kształcącej uczniów szkół zawodowych m.in. w zakresie nowoczesnych, innowacyjnych form nauczania dostosowanych do rynku pracy

Miejski Zarząd Oświaty w Bielsku-Białej

ZATWIERDZAM

DYREKTOR
Miejskiego Zarządu Oświaty

Dyrektor *mgr Janusz Kaps*
Miejskiego Zarządu Oświaty w Bielsku-Białej

DYREKTOR
ZESPOŁU SZKÓŁ BUDOWLANYCH
IM. GEN. STANISŁAWA MACZKA
w Bielsku-Białej

mgr inż. Tadeusz Puczka

Dyrektor szkoły

Aleksander Schmidt